STUDIEGIDS

10-daagse

Voorlichting, Preventie en Onderwijs in Seksuele Gezondheid

Inhoudsopgave

Deel 1
de opleiding

Korte beschrijving 4
Wat leer je in deze opleiding 4
Voor de duidelijkheid: wat is het niet? 4
Doelgroep 4
Opbouw 4
Studiebelasting 4
Na afloop van de opleiding 4
Toets 5
Docenten 5
Kosten 5
Over het opleidingsintituut 5

Deel 2
het programma

Lesboeken 7
Docenten 7
Het programma per dag 8

Deel 1

De opleiding

Praktische informatie

Korte beschrijving

Ben jij professional op het gebied van voorlichting, preventie of onderwijs? Na het volgen van de 10-daagse zet jij binnen jouw team of organisatie het onderwerp seksualiteit op de kaart en zorg je ervoor dat dit onder de aandacht blijft.

→ **Je bent inhoudelijk op de hoogte** van de laatste ontwikkelingen op het gebied van seksuele gezondheid en je weet hoe je deze informatie toe kunt passen in de praktijk van jouw werkveld.

→ **Je neemt initiatieven of organiseert bijeenkomsten** met seksuologische professionals om binnen jouw organisatie seksuele vorming en preventie vorm te geven.

→ **Je bent aanspreekpunt** binnen jouw organisatie of team als het gaat om maatschappelijke vraagstukken die gerelateerd zijn aan seksuele gezondheid, denk aan seks en media, genderdiversiteit, en (voorkomen van) seksuele grensoverschrijding.

→ **Je ondersteunt** jouw organisatie in het creëren van een seksueel integer klimaat op de werkvloer en je ontwikkelt beleid of interventies die zorgen voor een seksueel gezonde werksfeer binnen de organisatie en voor jullie einddoelgroep.

Wat leer je in deze opleiding?

In de opleiding leer je alles wat je nodig hebt om aan de slag te gaan als professional in voorlichting, preventie of onderwijs op het gebied van seksualiteit. Seksuele autonomie staat centraal binnen een context waar mensen plezierige en veilige seksuele ervaringen kunnen opdoen, vrij van dwang, discriminatie en geweld. Ons uitgangspunt is dat seksuele gezondheid het vermogen is om zich seksueel aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.

Voor de duidelijkheid: wat is het niet?

Deze opleiding is niet gericht op counseling of coaching, je zult dus niet 1-op-1 mensen met problemen gaan behandelen of begeleiden, maar je uitsluitend richten op voorlichting, preventie en onderwijs.

Doelgroep

Zorg-, welzijn- en onderwijsprofessionals + alle geïnteresseerden die binnen hun huidige functie zich willen verdiepen in seksuele gezondheid.

Je moet vanaf het begin van de opleiding beschikken over een (minimaal hbo) bachelordiploma en een werkplek om het geleerde toe te passen.

Opbouw

De opleiding start met het verwerven van inzicht en kennis, gevolgd door de vertaalslag naar de praktijk. Niet alleen de inhoud, ook didactiek en werkvormen krijgen aandacht. Je volgt 10 dagen live onderwijs en wordt begeleid in je persoonlijke ontwikkeling. Er is een keuze-optie om jou te faciliteren voor het behalen van de Aantekening NVVS. Je hebt dan na het cursorisch deel nog contacturen met de hoofddocenten.

Studiebelasting

10 studiedagen, totaal 60 uren, plus 20 uren zelfstudie, plus 10 uur eindopdracht/toetsing. De opleidingsdagen vinden om de twee weken plaats.

Na afloop van de opleiding

Na het afronden van deze opleiding heb je basiskennis over seksuele gezondheid opgedaan. Je brengt vanuit je eigen beroepsdiscipline seksuologische deskundigheid in het dagelijks werk in. Je weet wat je zelf kunt doen of wie je moet betrekken als er vragen komen over seksuele ontwikkeling, over het bevorderen van seksueel plezier en autonomie, of over maatschappelijke vraagstukken rondom seksuele gezondheid.

Leerdoelen

Na afloop van de opleiding:

→ ben je bewust van jouw eigen houding en visie t.a.v. aspecten van seksualiteit en de consequenties daarvan voor de voorlichting, preventie en onderwijs en kun je verschillen in zienswijzen hierover professioneel hanteren

→ heb je kennis over de invloed van cultuur, media, religie, sekse, gender- en seksuele diversiteit en genderspecifieke socialisatie op seksueel gedrag en seksuele beleving

→ heb je kennis vanuit het biopsychosociale model met betrekking tot seksuele ontwikkeling, seksuele anatomie en fysiologie, soa/hiv, anticonceptie en onbedoelde zwangerschap.

→ heb je kennis vanuit biopsychosociale model met betrekking tot (het voorkomen van) seksueel grensoverschrijdend gedrag.

→ ken je verwijsmogelijkheden in Nederland voor mensen met vragen en problemen m.b.t. seksualiteit

→ heb je vaardigheden en methodieken om diverse thema's binnen de seksuele gezondheid bespreekbaar te maken in groepsverband met diverse doelgroepen (leerlingen, jongeren, cliënten, collega's). Bv trauma-, cultuur- en gendersensitief werken en vorm geven aan positieve seksuele gezondheid.

→ heb je kennis en vaardigheden om het thema seksuele gezondheid binnen je eigen organisatie te agenderen en te implementeren

→ heb je kennis en vaardigheden om binnen je werkomgeving een veilig, integer en inclusief werkklimaat te bewerkstelligen en adequaat te reageren op signalen bij grensoverschrijding

→ heb je een netwerk met enkele professionals in de seksuologie ontwikkeld en weet je wanneer je deze in moet schakelen

De te leren competenties sluiten aan bij de competenties zoals geformuleerd in het CESSO-rapport van de NVVS en die van toepassing zijn op alle professionele registers.

Toets

De toetsing is zowel summatief (beoordeling op grond van een norm) als formatief (beoordeling door middel van feedback en reflectie, gericht op versterking en ontwikkeling). Om voor een certificaat in aanmerking te komen ten behoeve van de Aantekening Seksuologie NVVS zal het summatief resultaat minimaal een voldoende moeten zijn op elk onderdeel

Docenten

Marlise Aarts (consulent seksuele gezondheid NVVS i.o., hoofddocent), Marije Gerritsen de Laat (trainer met aantekening seksuologie NVVS, hoofddocent) en diverse gastdocenten: Susan Meijburg, Sabine Meulenbeld, Jacqueline Kleijer, Tijn de Jong, Vesper Visser en Belle Barbé.

Kosten

→ €3.150 inclusief BTW
→ de mogelijkheid om in termijnen te betalen

Over het opleidingsinstituut

De Seksualiteitschool is een opleidingsinstituut waar men terecht kan voor (bij)scholing op allerlei seksualiteitsthema's. Door middel van hybride cursussen (combinatie van online/offline), live opleidingsdagen en e-learnings werkt De Seksualiteitsschool aan deskundigheidsbevordering van diverse beroepsgroepen.

De Seksualiteitschool heeft een CRKBO-registratie (centraal register kort beroepsonderwijs) als opleidingsinstituut en onze opleiding is geaccrediteerd door de Nederlandse Wetenschappelijke Vereniging Voor Seksuologie (NVVS).

Om de kwaliteit van de opleiding(en) te waarborgen, heeft De Seksualiteitschool een Raad van Advies aangesteld bestaande uit Rik van Lunsen, supervisor NVVS, Marijke Naezer, onderzoeker Genderstudies en Luc Lauwers, manager Nationale programma's van Rutgers.

Deel 2

Het programma

10-daagse VPO Seksuele Gezondheid

Lesboeken

Verplicht

→ P. van Haastrecht, C. Wijsen. Seksueel gezond. Planmatig bevorderen van seksuele gezondheid en seksueel welzijn. Uitgeverij Coutinho, 2023.

→ L. Kaufman, J. Ploegmakers, Het geheim van de trainer, 2e druk, 2012.

→ S. Meulenbeld. De kracht van positieve seksualiteit. Van Duuren, 2023.

Aanbevolen

→ E. Laan, R. van Lunsen. De waarheid over seks. Arbeiderspers, 2023.

→ Enkele hoofdstukken uit P. Leusink, M. Ramakers. Handboek Seksuele gezondheidszorg. Van Gorcum, 2014 (2e druk, voorjaar 2025).

Docenten

Marlise Aarts (zij/haar)

Marije Gerritsen de Laat

Ihwanti van Hulst (zij/haar)

Vesper Visser (hen/die)

Tijn de Jong (hij/hen/die)

Jacqueline Kleijer (zij/haar)

Susanne Meijburg (zij/haar)

Sabine Meulenbeld (zij/haar)

Peter Leusink (hij/hem)

Belle Barbé (zij/haar)

Kick-off

→ Kennismaking: waar kom je vandaan, waar wil je naar toe

→ Groepsvorming: over de regels en het spel

→ Waar sta ik: persoonlijke visie op seksuele vorming en op enkele relevante thema's binnen de seksuele gezondheidszorg

→ Scholing: wat&hoe leren op basis van lacunes en al verworven competenties, POP maken

→ Voorbereiding op opdracht & toetsing

Leerdoelen

Cursisten ...

→ maken kennis met elkaar, de Seksualiteitschool en de docenten;

→ en docenten creëren een veilige groep/ ervaren veiligheid in de groep en leren tevens hoe je een veilige sfeer kan creëren wanneer je zelf met een groep aan de slag gaat;

→ zijn op de hoogte van programmadoelen, uitvoering en toetsopdracht;

→ expliciteren hun visie op enkele thema's binnen de SG;

→ reflecteren op hun leer- en ontwikkeldoelen;

→ maken kennis met de zes rollen van de trainer;

→ maken van een POP

Docent

→ Marlise

→ Marije

Didactiek

→ Training of les

→ Doel(en) formuleren

→ Uitdiepen hulpvraag opdrachtgever

→ Boodschap aanpassen aan doelgroep ('klanten' of 'collega's')

→ Product en proces

→ Werkvormen

→ Groepsdynamiek

→ Situaties die voor kunnen komen tijdens een training of les: do's & don'ts

Leerdoelen

Cursisten ...

→ kunnen de boodschap aanpassen aan de hulpvraag en aan de doelgroep;

→ verwerven didactische methodieken;

→ geven uitleg aan andere cursisten over voorlichtingsmateriaal- of methode;

→ onderkennen eigen aandachtspunten bij de uitvoering (simulatie) van een presentatie;

→ voeren elementen van werkvormen uit.

Docent

→ Marlise

→ Gastdocent: Vesper in de middag

DAG 3

ochtend

Basis seksuologie

→ Wat is seks en Hoe werkt seks?

→ Biopsychosociaal model

middag

Anticonceptie, ongewenste/ onbedoelde zwangerschap en SOA

→ Korte update van de inhoud

→ Preventie en behandeling in een normatieve en maatschappelijke context

→ Handvatten hoe je deze thema's op een positieve manier bespreekt

Leerdoelen

Cursisten ...

→ hebben kennis over basale seksuologische principes;

→ hebben kennis over anticonceptie, ongewenste/onbedoelde zwangerschap en soa;

→ begrijpen de normatieve context van 'veilig' seksueel gedrag;

→ hebben vaardigheden om preventie positief te benaderen.

Docent

→ Peter

DAG 4

ochtend

Seksuele levensloop

→ Seksuele ontwikkeling

→ SO25e 2023: belangrijke conclusies, hoe interpreteer je onderzoek, wat betekent dit voor de praktijk

→ Diversiteit in relatievormen

middag

Seksuele- en gender diversiteit

Leerdoelen

Cursisten ...

→ hebben kennis over seksuele ontwikkeling;

→ hebben kennis over lesprogramma's met betrekking tot relationele en seksuele vorming;

→ kunnen onderzoeksgegevens over seksueel gedrag interpreteren en vertalen naar de praktijk;

→ hebben kennis over diversiteit in gender, seksualiteit en relatievormen;

→ vormen attitudes over seksuele- en genderdiversiteit en maken dit expliciet

Docent

→ Gastdocent: Belle

→ Gastdocent: Tijn, samen met docent Ihwanti

DAG 5

ochtend

Cultuur sensitief trainen

→ Maatwerk op basis van het werkterrein van de cursisten: LVB/autisme, multicultureel onderwijs, Jeugdzorg, somatische gezondheidszorg etc.

middag

Communicatie & overleg

→ Praten over seks: taal doet ertoe

→ Casuïstiekbespreking

→ Intervisie

→ Deep democracy

→ Netwerk en sociale kaart

Leerdoelen

Cursisten ...

→ verwerven kennis over basisprincipes van cultuur en seksualiteit begrijpen

→ leren hun eigen culturele bias herkennen en doorbreken

→ verwerven praktische vaardigheden voor cultuursensitief lesgeven

→ gebruiken heldere, niet verhullende en veroordelende taal;

→ oefenen in het spreken over seksualiteit;

→ hebben vaardigheden en methodieken om seksualiteit in teamverband of op beleidsniveau te bespreken;

→ kennen seksuologische professionals in hun netwerk.

Docent

→ Marije

→ Gastdocent: Ihwanti

Positieve seksualiteit

→ Theoretisch kader en

→ Systematiek en vertaalslag naar de praktijk

Leerdoelen

Cursisten ...

→ verwerven kennis over de definitie, doelstelling en effectiviteit van positieve seksualiteit;

→ hebben vaardigheden om werkvormen over positieve seksualiteit toe te passen in de praktijk.

Docent

→ Gastdocent: Susan en Sabine

DAG 7

ochtend

Themacollege naar behoefte

grootste deel van de dag

Uitvoering en feedback opdracht

→ Subgroepen laten onderdeel van hun eindtoets zien en krijgen feedback van mede-cursisten Communicatie & overleg

Leerdoelen

Cursisten ...

→ hebben vaardigheden in huis om een presentatie te houden;

→ leren feedback geven en ontvangen;

→ zijn didactisch wendbaar.

Docent

→ Marlise

→ Marije

Media en seksualiteit

→ Invloed van media op identiteit en seksualiteit

→ Gewenst en ongewenst online seksueel gedrag

→ Digitale kansen en bedreigingen voor VPO

→ Hoe geef je lessen ‘mediawijsheid’

Leerdoelen

Cursisten ...

→ verwerven kennis over de invloed van media op identiteit en seksualiteit;

→ verwerven kennis over gewenst en ongewenst online seksueel gedrag;

→ kennen de didactische verschillen tussen online en offline preventie;

→ hebben vaardigheden om lessen mediawijsheid te geven.

Docent

→ Gastdocent: Jacqueline

DAG 9

ochtend

De professional als persoon

→ Seksualiteitslijn

→ Overdracht/ tegenoverdracht

→ Capability statement

→ Omgaan met weerstand: agendasetting en implementatie

→ Presentatie online en in de media

middag

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

→ Algemene kennis over SGOG

→ Signaleren en bespreken: Vlaggensysteem

→ Preventie: een veilige werkvloer

Leerdoelen

Cursisten ...

→ krijgen inzicht in hun eigen attitudes, waarden en normen tav seksualiteit;

→ herkennen wanneer ze te weinig ruimte laten voor andere opvattingen;

→ herkennen wanneer ze eigen belangen verwarren met die van anderen of persoonlijke belangen verwarren met professionele;

→ leren zichzelf te positioneren als professional met extra verworven competenties in het veld van SG;

→ hebben kennis over SGOG en hebben vaardigheden dit te signaleren en te bespreken;

→ hebben vaardigheden een veilige werkvloer te (helpen) creëren.

Docent

→ Marije of Marlise

Eindpresentatie en evaluatie

→ Subgroep presenteert les/training die in de praktijk is uitgevoerd door middel van een posterpresentatie/filmpje/korte les oid

→ POP evaluatie in de groep: groei en verbeterpunten ten opzichte van start beschreven

Leerdoelen

Cursisten ...

→ kunnen een presentatie geven en kunnen zich toetsbaar opstellen;

→ kunnen reflecteren op verworven competenties;

→ kunnen feedback geven aan medecursisten.

Docent

→ Marlise

→ Marije

Seksualiteitschool